

Program Współpracy Gminy Czarny Bór z Organizacjami Pozarządowymi i Innymi Podmiotami
Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2026 rok.

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Czarny Bór
z dnia 2025r.

**Program współpracy Gminy Czarny Bór z organizacjami
pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi
działalność pożytku publicznego
na rok 2026**

Czarny Bór, październik 2025 r.

PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY CZARNY BÓR Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI I INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO NA ROK 2025

WPROWADZENIE

Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej oraz wykonuje przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych o charakterze lokalnym, niezastrzeżonych ustawami na rzecz organów administracji rządowej. Działania Gminy Czarny Bór oraz działania, jakie podejmują organizacje pozarządowe uzupełniają się, co pozwala na efektywniejsze i skuteczniejsze realizowanie zadań publicznych. Podstawowym aktem prawnym określającym ramy współdziałania organów administracji rządowej i samorządowej z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Przepisy cytowanej wyżej ustawy, a konkretnie art. 5a, nakładają na Gminę Czarny Bór obowiązek corocznego przygotowania „Programu współpracy Gminy Czarny Bór z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”. Program powstał w oparciu o wiedzę i praktykę czarnoborskich organizacji pozarządowych, jak i pracowników Urzędu Gminy Czarny Bór.

§ 1. Postanowienia ogólne

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie należy do zadań własnych gminy określonych w art. 7 ust. 1 pkt 19 i art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym .
2. Ilekroć w Programie jest mowa o:
 - 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - 2) organizacjach pozarządowych – rozumie się przez to organizacje pozarządowe, osoby prawne i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy,
 - 3) dotacji – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e), art. 151, art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
3. Podstawą opracowania Programu współpracy Gminy Czarny Bór z organizacjami pozarządowymi na 2026 rok, zwanego dalej Programem, jest art. 5 i art. 5a ust. 1 ustawy.
4. Zakres współpracy obejmuje w szczególności sferę zadań publicznych, o których mowa w art. 4, ust. 1 ustawy.
5. Zadania publiczne zlecane organizacjom pozarządowym powinny być realizowane zgodnie z zapisami art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Rozdział 2.

Cel główny i cele szczegółowe Programu

1. Głównym celem Programu jest wspólne podejmowanie działań przez Gminę Czarny Bór i organizacje na rzecz lepszego zaspokajania potrzeb społecznych oraz podnoszenia poziomu życia mieszkańców.
2. Celami szczegółowymi są:
 - 1) zapewnienie udziału organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych;
 - 2) wzmocnienie i wykorzystanie potencjału i możliwości organizacji pozarządowych;
 - 3) podnoszenie efektywności działań podejmowanych w zakresie zlecenia i realizacji zadań publicznych;
 - 4) zwiększenie ilości świadczonych usług publicznych oraz podniesienie ich standardu;
 - 5) wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych;
 - 6) udzielanie informacji w zakresie możliwości pozyskiwania środków finansowych pochodzących z różnych źródeł zewnętrznych;
 - 7) prezentacja dorobku organizacji pozarządowych i promowanie ich osiągnięć;
 - 8) wzmocnienie potencjału organizacji oraz rozwój wolontariatu.

Rozdział 3

Zasady współpracy

Współpraca Gminy Czarny Bór z organizacjami pozarządowymi realizowana jest w oparciu o zasadę pomocniczości, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności, partnerstwa i suwerenności stron, a wzajemne oddziaływania regulują przepisy prawa.

1. *Zasada pomocniczości* oznacza uporządkowanie wzajemnych relacji oraz podział zadań między sektorem publicznym a sektorem obywatelskim co oznacza, że Gmina przekazuje zadania do realizacji organizacjom pozarządowym tam, gdzie istnieją ku temu odpowiednie warunki organizacyjne i finansowe.
2. *Zasada efektywności* polega na wspólnym dążeniu do osiągnięcia najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych.
3. *Zasada uczciwej konkurencji* oraz *zasada jawności* polegają na kształtowaniu przejrzystych zasad współpracy, opartych na równych i jawnych kryteriach wyboru realizatora zadania publicznego oraz na zapewnieniu równego, szerokiego i sprawnego dostępu do informacji i realizacji zadań publicznych.
4. *Zasada partnerstwa* oznacza, iż strony podejmują współpracę w identyfikowaniu i definiowaniu problemów i zadań, współdecydowaniu o alokacji środków na ich realizację, wypracowywaniu najlepszych sposobów ich realizacji traktując się wzajemnie jako podmioty równoprawne w tych procesach.
5. *Zasada suwerenności* stron polega na tym, iż strony mają prawo do niezależności i odrębności w samodzielnym definiowaniu i poszukiwaniu sposobów rozwiązywania problemów i zadań.

Rozdział 4

Zakres przedmiotowy programu

1. Przedmiotem Programu jest realizacja zadań publicznych Gminy we współpracy z podmiotami, odpowiednio do ustawowego i terytorialnego zakresu działania Gminy.
2. Współpraca z podmiotami dotyczy realizacji zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Rozdział 5

Realizatorzy Programu

1. Realizatorami współpracy ze strony Gminy Czarny Bór są w szczególności:
 - 1) Rada Gminy Czarny Bór i poszczególne komisje w zakresie:
 - a) określania strategii rozwoju Gminy, programów jednorocznych i wieloletnich oraz strategii sektorowych, ze szczególnym uwzględnieniem szeroko rozumianej polityki społecznej,
 - b) uchwalania Programu współpracy Czarny Bór z organizacjami pozarządowymi i przyjmowania sprawozdań z jego realizacji, zgodnie z art. 5a ustawy,
 - c) konsultacji problemów i zadań stanowiących przedmiot prac komisji stałych.
 - 2) Wójt Gminy Czarny Bór w zakresie:

**Program Współpracy Gminy Czarny Bór z Organizacjami Pozarządowymi i Innymi Podmiotami
Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2026 rok.**

- a) realizacji strategii rozwoju Gminy, programów jednorocznych i wieloletnich oraz strategii sektorowych, ze szczególnym uwzględnieniem szeroko rozumianej polityki społecznej,
 - b) prowadzenia merytorycznej współpracy z organizacjami pozarządowymi,
 - c) realizacji zadań wynikających z Programu poprzez ogłaszanie otwartych konkursów ofert w celu powierzenia lub wsparcia realizacji zadania i przekazania odpowiednich na ten cel środków finansowych w ramach budżetu,
 - d) kontroli i oceny stanu realizacji zleconych zadań pod względem efektywności i jakości.
- 3) Wydział merytoryczny Urzędu Gminy Czarny Bór w zakresie:
- a) przygotowania projektu Programu współpracy Gminy Czarny Bór z organizacjami pozarządowymi oraz przeprowadzania konsultacji w trybie art. 5 ust. 5 ustawy,
 - b) koordynowania realizacji Programu oraz sporządzania sprawozdań.
2. Realizatorami współpracy ze strony organizacji pozarządowych są zgłoszone w rejestrach ich organy lub określony w regulaminie przedstawiciel reprezentujący dany podmiot.

Rozdział 6

Formy współpracy

Współpraca Gminy z podmiotami odbywać się będzie w formie:

- 1. **finansowej** poprzez:
 - 1) zlecanie realizacji zadań publicznych podmiotom Programu w trybie otwartych konkursów ofert na zasadach zawartych w ustawie,
 - 2) zlecanie zadań w trybie pozakonkursowym na podstawie art. 19a ustawy, do wartości 20% dotacji planowanych w roku budżetowym 2026 na realizację zadań publicznych przez podmioty Programu,
- 2. **pozafinansowej** poprzez:
 - 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności, poprzez m.in. publikowanie na stronach internetowych Gminy ważnych dla podmiotów informacji, gromadzenie informacji o planowanych lub realizowanych przez podmioty zadaniach sfery publicznej,
 - 2) współtworzenie bazy kontaktów elektronicznych do organizacji, prowadzących działalność na rzecz mieszkańców,
 - 3) prowadzenie zakładki dedykowanej podmiotom w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy,
 - 4) przekazywanie informacji o innych, potencjalnych źródłach finansowania działalności organizacji,
 - 5) udzielanie rekomendacji organizacjom współpracującym z Gminą, które ubiegają się o dofinansowanie z innych źródeł,
 - 6) konsultowanie projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji pozarządowych,
 - 7) tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli podmiotów oraz Gminy,
 - 8) wsparcie organizacyjne i merytoryczne podmiotów w zakresie szkoleń, spotkań, konferencji,

- 9) przekazywanie podmiotom, w miarę możliwości i w uzasadnionych przypadkach, np. przy realizacji projektów poza granicami gminy i kraju, materiałów promocyjnych Gminy Czarny Bór,
- 10) udostępnianie podmiotom przestrzeni publicznej Gminy na potrzeby prowadzonej przez nie działalności statutowej,
- 11) umożliwianie dostępu do lokali, sprzętu technicznego oraz wyposażenia niezbędnego do przeprowadzania spotkań, związanych z realizacją zadań publicznych na rzecz Gminy i jej mieszkańców,
- 12) współuczestniczenie Gminy Czarny Bór w imprezach inicjowanych i prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Rozdział 7

Priorytetowe zadania publiczne

1. Zadaniem priorytetowym w zakresie współpracy finansowej Gminy z organizacjami na 2026 rok są w szczególności:

PRIORYTET 1: WSPIERANIE I UPOWSZECHNIANIE KULTURY FIZYCZNEJ

Zadania:

1. Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży, obejmujące prowadzenie zajęć treningowych, udział w obozach szkoleniowych oraz całoroczne szkolenie sportowe w różnych dyscyplinach sportu.
2. Upowszechnienie kultury fizycznej poprzez szkolenie sportowe i organizowanie współzawodnictwa sportowego.
3. Upowszechnianie kultury fizycznej i rekreacji ruchowej poprzez organizację zajęć rekreacyjnych mających na celu profilaktykę prozdrowotną wśród mieszkańców Gminy.
4. Propagowanie kultury fizycznej poprzez organizację imprez sportowych o charakterze regionalnym, ponadregionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym.
5. Upowszechnianie sportu wśród osób niepełnosprawnych poprzez prowadzenie zajęć treningowych, udział w rywalizacji sportowej na poziomie lokalnym, wojewódzkim, ogólnopolskim.

Cele szczegółowe współpracy w ramach tego priorytetu

- 1) *promocja sportu i aktywnego stylu życia,*
- 2) *zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,*
- 3) *poprawa kondycji fizycznej i psychicznej mieszkańców gminy poprzez uczestnictwo, doraźne lub zorganizowane, we wszelkich formach aktywności fizycznej,*
- 4) *osiąganie jak najwyższych wyników sportowych,*
- 5) *zapewnienie dostępności szkoleń sportowych oraz umożliwienie uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym.*

PRIORYTET 2. KULTURA, SZTUKA, OCHRONA DÓBR KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Zadanie:

Realizacja przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej, wychowania przez sztukę oraz upowszechniania wiedzy o kulturze wśród mieszkańców gminy poprzez organizację festiwalu, przeglądów, konkursów, koncertów, festynów i innych inicjatyw kulturalnych.

Celami szczegółowymi współpracy w ramach tego priorytetu będą:

- 1) *wzbogacanie oferty kulturalnej kierowanej do szerokiego grona odbiorców,*
- 2) *promowanie wartościowych przedsięwzięć kulturalnych,*
- 3) *pielęgnowanie polskości, tradycji i ludowego dziedzictwa kulturowego,*
- 4) *zwiększanie dostępu społeczeństwa do dóbr kultury.*

PRIORYTET 3: WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY

Zadania:

- 1) zapewnienie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież;
- 2) organizowanie aktywnych i bezpiecznych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży w okresie wolnym od nauki szkolnej, mających na celu zapobieganie patologiom społecznym.

Celami szczegółowymi współpracy w ramach tego priorytetu będą:

- 1) *zachęcanie młodych ludzi do aktywnego spędzenia wolnego czasu,*
- 2) *zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym wynikającym z braku zorganizowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.*

PRIORYTET 4: DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OSÓB W WIEKU EMERYTALNYM

Zadania:

Działania związane z aktywizacją seniorów poprzez uczestnictwo w różnych formach działalności kulturalno – edukacyjnej, sportowej i rekreacyjnej.

Celami szczegółowymi współpracy w ramach tego priorytetu będą:

- 1) *rozwiniecie różnych form aktywności osób starszych przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury społecznej,*
- 2) *poprawa jakości i poziomu życia osób starszych*

PRIORYTET 5: TURYSTYKA I KRAJOZNAWSTWO:

- 1) wspieranie działań mających na celu lepsze i pełniejsze wykorzystanie walorów turystycznych, krajoznawczych i rekreacyjnych Gminy Czarny Bór;
- 2) organizacja imprez krajoznawczo – turystycznych popularyzujących atrakcje turystyczne i przyrodnicze w najbliższej okolicy;
- 3) promocja turystyki pieszej i rowerowej.

Celami szczegółowymi współpracy w ramach tego priorytetu będą:

- 1) upowszechnianie niekomercyjnych form turystyki i krajoznawstwa.

PRIORYTET 6: DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Zadania:

1. Dofinansowywanie wkładów własnych organizacji, realizujących projekty współfinansowane ze źródeł zewnętrznych.
2. Wspomaganie rozwoju organizacji pozarządowych profesjonalizacji ich pracy, współorganizowanie szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji i efektywności pracy osób zaangażowanych w realizację zadań publicznych.

Celami szczegółowymi współpracy w ramach tego priorytetu będą:

- 1) *wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych,*
 - 2) *tworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych*
2. Dopuszcza się rozszerzenie katalogu zadań wymienionych w pkt 1 w przypadku zwiększenia środków finansowych na realizację programu lub niewykorzystania w całości środków na dofinansowanie zadań wymienionych w pkt 1.

Rozdział 8

Okres i sposób realizacji programu

1. Program współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi będzie realizowany w okresie od stycznia do grudnia 2026 roku.
2. Terminy realizacji poszczególnych zadań określone zostaną w ogłaszanych konkursach ofert.
3. Program będzie realizowany przez Gminę m.in. poprzez zlecenie realizacji zadań publicznych podmiotom, których cele, określone w statucie lub regulaminie działalności, są zgodne z zakresem zlecanego zadania.
4. Zlecenie podmiotom realizacji zadań publicznych może mieć formy:
 - 1) powierzenia wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji,
 - 2) wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.
5. Zlecenie zadań w formach, o których mowa w ust. 3, następuje:
 - 1) w trybie otwartego konkursu ofert,
 - 2) z pominięciem konkursu,na zasadach określonych w ustawie chyba, że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia.
6. Szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania konkursu ofert oraz sposób jego rozstrzygnięcia, a także wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania, określa każdorazowo Wójt w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert.

7. Szczegółowe warunki dotyczące wykorzystania i rozliczania otrzymanej dotacji określi umowa zawarta pomiędzy Wójtem, a organizacją pozarządową.

Rozdział 9

Wysokość środków przeznaczonych na realizację programu

1. Środki planowane na realizację Programu ustala się w wysokości nie mniejszej niż **50 000 zł.**
2. Ostateczną wysokość środków na realizację Programu współpracy określi uchwała budżetowa na 2026 rok.

Rozdział 10

Sposób oceny realizacji programu

1. Wójt Gminy dokonuje ewaluacji programu współpracy, która służyć będzie ocenie stopnia realizacji założonych celów.
2. Dla zapewnienia właściwej ewaluacji Programu przyjmuje się następujące mierniki efektywności:
 - 1) liczba zadań publicznych, które otrzymały dofinansowanie w ramach Programu;
 - 2) liczba organizacji pozarządowych biorących udział w realizacji Programu;
 - 3) liczba ofert złożonych przez organizacje pozarządowe na ogłoszone konkursy ofert;
 - 4) liczba ofert złożonych przez organizacje pozarządowe z własnej inicjatywy w tym liczba ofert złożonych z wnioskiem pominięcia konkursu ofert (art. 19a ustawy);
 - 5) liczba podpisanych umów na powierzenie i na wsparcie realizacji zadań publicznych;
 - 6) liczba beneficjentów zrealizowanych działań publicznych ujętych w Programie;
 - 7) wysokość środków finansowych z budżetu Gminy przeznaczonych na realizację Programu;
 - 8) liczba skonsultowanych projektów aktów prawa miejscowego i liczba organizacji pozarządowych biorących udział w konsultacjach zgodnie z uchwałą, o której mowa w Rozdziale 10 pkt 2 Programu;
 - 9) niefinansowe formy współpracy (szkolenia, udostępnianie sal, itp.)
3. Na podstawie wyników ewaluacji opracowane zostanie sprawozdanie z realizacji Programu, zawierające ocenę współpracy Gminy z podmiotami, a także efektów Programu oraz czynników, które przyczyniły się do ich uzyskania.
4. Wójt Gminy przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu oraz zamieści je w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy nie później niż do dnia 31 maja 2027 roku.

Rozdział 11

Sposób tworzenia programu i przebieg jego konsultacji

1. Projekt Programu został przygotowany przez Referat organizacyjny odpowiedzialny za współpracę z organizacjami pozarządowymi.
2. Konsultacje programu przebiegać będą zgodnie z Uchwałą Nr XLIV/212/2010 Rady Gminy Czarny Bór z dnia 10 listopada 2010 r., w następujący sposób:
 - 1) w ciągu 30 dni od zamieszczenia projektu Programu w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy- zakładka Organizacje pozarządowe, na stronie internetowej Gminy oraz na tablicy ogłoszeń, zainteresowane podmioty będą miały możliwość wyrażenia swojej opinii oraz wnoszenia poprawek do przygotowanego projektu;
 - 2) w przypadku niezłożenia uwag w powyższym terminie uznaje się, że przedstawiony projekt został przyjęty do wiadomości bez zastrzeżeń;
 - 3) złożone uwagi rozpatruje Wójt w ciągu 14 dni od daty ich złożenia, a w przypadku ich uwzględnienia zostają one naniesione do projektu Programu;
 - 4) ostateczny projekt Programu, zawierający uwzględnione przez Wójta uwagi, ponownie zostaje podany do publicznej wiadomości na okres 7 dni,
 - 5) po upływie terminu, o którym mowa w pkt. 4 Projekt Programu wraz z wykazem zgłoszonych uwag zostaje przedstawiony Radzie Gminy Czarny Bór.

Rozdział 12

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

1. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania złożonych ofert w ramach konkursów ofert na realizację zadań publicznych.
2. Wójt powołuje w drodze zarządzenia komisję konkursową, zwaną dalej „komisją” oraz ustala jej skład osobowy.
3. Do każdego konkursu ofert powoływana jest odrębna komisja. Komisja ta jest organem opiniodawczo-doradczym Wójta.
4. Komisja dokonuje oceny ofert, które przeszły pozytywnie weryfikację formalną, zgodnie z zasadami i warunkami określonymi w ogłoszeniu konkursu ofert oraz proponuje wysokość dotacji.
5. Komisja dokumentuje swoją pracę w formie pisemnej zgodnie z ogłoszonymi warunkami konkursu.
6. Wójt podejmuje ostateczną decyzję o wyborze organizacji pozarządowych, które uzyskały dotacje w wyniku przeprowadzonego konkursu ofert oraz wysokości tych dotacji, na podstawie przedstawionych przez Komisję rekomendacji.